

Den 26. februar 2003 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere – i tilslutning til inspektionen af Arresthuset i Aalborg – inspektion af detentionen på politigården i Aalborg. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale vedrørende detentionsanbringelse til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Aalborg og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at fremkomme med de eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget bemærkninger til den foreløbige rapport.

1. Detentionslokalerne

Detentionslokalerne er beliggende i kælderetagen i politigårdens ældre bygning. Det blev oplyst at detentionslokalerne blev renoveret i 1992.

Indgang til detentionen sker fra politigårdens baggård. Bilen med den indbragte kan køres helt op til døren. Der kan være mulighed for indkig i gården gennem porten og fra omkringliggende beboelse.

Inden for døren findes visitationslokalet der er udstyret med bl.a. en skranke og aflåselige skabe til detentionsanbragtes effekter. På skranken lå bl.a. blanketter til registrering af detentionsanbringelsen. På hylderne under skranken lå der diverse vejledninger, herunder Rigspolitechefens vejledning om bl.a. alkoholafvænnning og -behandling ("Hvor går du hen, når du går ud?"). Desuden fandtes en vejledning til de indbragte om detentionsanbringelsen på forskellige sprog i en mappe under skranken. Det blev oplyst at Rigspolitechefens vejledning om bl.a. alkoholafvænnning og -behandling i reglen udleveres til de detentionsanbragte ved løsladelsen, men at såkaldte "gamle kendinge" ikke får en vejledning udleveret fordi de smider den udenfor i gården. I visitationslokalet findes genoplivningsudstyr. I tilslutning til visitationslokalet findes et toilet mv. der kan benyttes af de detentionsanbragte.

Fra visitationslokalet er der adgang til gangen med detentionslokalerne der alle vender ud mod gården. Såvel i gangen som i visitationslokalet er der opsat overvågningskamera med forbindelse til vagthavende. I gangen er der hylder med bl.a. tæpper. De to første lokaler på gangen er indrettet til henholdsvis venterum og lægeværelse.

Detentionen består af syv detentionslokaler hver på ca. 6 m². Lokalerne er forsynet med blændede vinduer der vender ud mod gården. Der er gråt malet cementgulv med en rist. Væggene og lofterne er malet lysegrå. I alle lokalerne stod en madras med grønligt plastikbetræk op ad væggen. På væggen er der en kaldeknop med forbindelse til den vagthavende. I loftet er der indbygget et kamera, højttalere og loftsllys. I hvert fald i lokale 3 manglede der en pære i loftsbelysningen. Der er ingen fremspring eller løse skruer i vægge og lofter.

Jeg går ud fra at der efter inspektionen er opsat endnu en pære i lokale 3.

På døren til de enkelte detentionslokaler er opsat et lille skilt med angivelse af nummeret på detentionslokalet (fra nr. 1 til nr. 7, startende med nr. 1). Alle døre har indkig der udvendigt er forsynet med en flytbar plade. Det er muligt at se gennem alle glassene, men særligt indkigget til lokale 2 var ridset. Under vinduet i lokale 7 er der en revne.

Jeg går ud fra at politimesteren vil overveje om der (allerede nu) er behov for at udskifte glasset i døren til lokale 2 og at udbedre revnen i væggen i lokale 7.

Der er flere store ridsemærker på indersiden af døren til detentionslokale 2, og nogle af ridserne er dybe. I dette lokale er der tillige ridser/streger i pladen foran vinduet, og i loftet er der mærker der minder om brændemærker fra en lighter. Også døre og vægge i flere af de øvrige lokaler bærer lidt præg af ridser, skrammer og andre mærker – f.eks. døren i lokale 1.

Det forhold at der er ridsemærker mv., kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhu, idet de tilbageholdte har kunnet medbringe genstande

som har kunnet bruges til disse beskadigelser. Sådanne genstande vil også kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til Kundgørelse II, nr. 55 af 27. juni 2001, § 13, stk. 3 (og før 1. august 2001 Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994, § 13, stk. 1) om detentionsanbringelse af berusede personer. Efter denne bestemmelse skal den tilbageholdte fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Jeg er dog opmærksom på at også f.eks. lynlåse og ringe vil kunne anvendes til at ridse med.

Idet jeg går ud fra at politimesteren vil overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

De tekniske installationer blev afprøvet og fungerede. Den akustiske overvågning fungerede uden problemer. Billedet hos den vagthavende skifter mellem de syv detentionslokaler. I lokale 2 havde en anbragt spytet på glasset foran kameraet hvilket kunne forstyrre billedet hos den vagthavende. Det var dog (stadig) muligt at se hele lokalet på billedet.

Jeg går ud fra at kamerallinserne renses når der er behov for det.

Detentionslokalerne opvarmes ved gulvvarme der kan reguleres uden for rummene.

Detentionslokalerne fremstår generelt pæne og rengjorte.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de seneste 15 detentionsanbringelser forud for den 23. januar 2003. Jeg modtog herefter 15 detentionsrapporter med bilag der vedrører perioden fra den 18. januar 2003 til og med den 24. januar 2003. 4 af rapporterne

vedrører den 23. og 24. januar 2003. Jeg har medtaget disse i min undersøgelse til trods for at de ligger uden for den ønskede periode. I 2 af rapporterne (AP. nr. 107 og 108) er ”anholdt dato” angivet som 18. januar 2001. De vedhæftede lægeerklæringer er dateret 18. januar 2003, og der er således tale om en skrivefejl med hensyn til årstallet. I en rapport er datoen angivet som ”1801201” (AP. nr. 106). Også i dette tilfælde er lægeerklæringen dateret 18. januar 2003.

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolitechefens kundgørelse II, nr. 55 af 27. juni 2001 om detentionsanbringelse af berusede personer der trådte i kraft den 1. august 2001. Rigspolitechefen har i et følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre omtalt de vigtigste ændringer i forhold til den tidligere gældende kundgørelse.

Til kundgørelsen knytter sig som bilag 1 Rigspolitechefens blanket P152, detentionsrapporten. Ifølge Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 kan politikredsene – hvis dette ønskes på grund af lokale behov – udfærdige en lokal blanket som (i udfyldt stand) skal indeholde de samme oplysninger som blanket P152. Politiet i Aalborg anvender en lokal blanket.

Blanketten P152 forudsætter afgivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger. Blanketten indeholder bl.a. felter til angivelse af generalia for den anholdte. Desuden er der felter til angivelse af dato og klokkeslæt for henholdsvis anholdelsen, indbringelsen til politistationen, fremstillingen for vagthavende, vejledning om retten til at få kontakt med pårørende eller arbejdsgiver, visitationen, anbringelsen i detentionen, såvel foreløbig som endelig anbringelse, lægetilkald, lægetilsyn, løsladelsen og udlevering af eventuelle fratagne effekter.

Blanketten P152 indeholder videre et felt med rubrikker til afkrydsning af om vedkommende er indsat i detentionen, overgivet til andre (f.eks. bragt hjem), indbragt til hospital eller til forsorghjem eller lignende.

Videre er der på blanketten et felt til afkrydsning af at der er indhentet udskrift fra kriminalregistret, og det er i parentes angivet at udskriften skal vedlægges. Der er felter til afkrydsning af om den tilbageholdte efter vagthavendes vurdering er påvirket af alkohol, og i givet fald i

hvilken grad, eller af andre berusende og/eller bedøvende midler (medicin/narkotika), og til angivelse af andre forhold (skader, spor). Der er felter til afkrydsning af om der er sket visitation efter kundgørelsens § 13, stk. 3 eller stk. 4, og felter til angivelse af hvem der har foretaget visitationen, og om der er frataget effekter (f.eks. penge eller værdigenstande). Der er yderligere felter til notering af lægens bemærkninger, til oplysning om hvorvidt (og af hvem) den tilbageholdte har fået udleveret pjecen ”Hvor går du hen, når du går ud?” eller en lokalt udarbejdet blanket/pjece om klageadgang, muligheden for skriftlig begrundelse for detentionsanbringelsen og muligheden for alkoholafvænnings- og -behandling, til oplysning om hvem der udleverede fratagne effekter, og til den tilbageholdtes kvittering herfor. Endelig er der et felt til bemærkninger såfremt den pågældende ikke ønskede at kvittere.

På bagsiden af blanketten er der felter til notering af dato og klokkeslæt for tilsyn, navn på den der udfører tilsyn, og til bemærkninger i forbindelse hermed. Ovenover felterne er det anført at det ved angivelse af enten et F eller et E ud for hvert tilsyn skal markeres om der er tale om et tilsyn ved fremmøde eller om et elektronisk tilsyn. Hvis der er tale om et skærpet tilsyn, skal det markeres ved et S.

Den blanket som Politimesteren i Aalborg anvender (detentions- og anholdelsesrapport), adskiller sig på flere punkter fra blanket P152. Angivelse af hvordan der blev forholdt med den tilbageholdte (bragt til hjemmet, hospital eller forsorgshjem eller indsat i detention) sker ved afkrydsning af om den tilbageholdte er indsat i/overgivet til venterum, detention, kriminalpoliti, skadestuen eller andet. I de to førstnævnte tilfælde skal det angives hvilket nummer det valgte lokale har. Der er derimod ikke en rubrik til mere specifikt at angive om den tilbageholdte blev bragt til hjemmet eller et forsorgshjem eller lignende.

Den anvendte detentionsrapport mangler rubrikker til angivelse af den tilbageholdtes bopælskommune, hvem der har tilkaldt lægen, tidspunktet for fremstilling for vagthavende, om der foreligger udskrift fra kriminalregistret, hvem der har udleveret den tilbageholdtes effekter samt tidspunktet herfor. Der er ikke en rubrik til angivelse af om den tilbageholdte (mundtligt) er blevet vejledt om retten til at få kontakt med pårørende eller arbejdsgiver eller om tidspunktet herfor. Der er dog et skema til angivelse af hvem den tilbageholdte ønskede kontakt med, samt tidspunkt herfor og telefonnummer til den pågældende. Der er herudover et

meget detaljeret skema til angivelse af den tilbageholdtes effekter. Der er endvidere to rubriker til angivelse af om der har været anvendt håndjern og alkometer. Der er en rubrik til afkrydsning af om pjecen ”Hvor går du hen, når du går ud” er udleveret, men ikke til angivelse af hvem der har udleveret pjecen.

Også detentionsrapportens rubrik til angivelse af tilsyn adskiller sig fra blanket P152. Rapporten foreskriver kun at der skal angives tidspunkt for tilsynet og signatur (initialerne) på den der har udført tilsynet. Det er således ikke foreskrevet at det skal angives om tilsynet fandt sted elektronisk, ved personligt fremmøde eller som skærpet tilsyn. Der er heller ikke rubriker til at notere bemærkninger i anledning af tilsynet, og der er ikke plads i de eksisterende tilsynsrubrikker til at notere sådanne bemærkninger. I modsætning til bilag 1 til kundgørelsen indeholder den anvendte detentionsrapport en rubrik til notater om eventuel forplejning samt tidspunkt herfor. Rapporten indeholder tillige en rubrik betegnet ”sundhedsfaglig rådgivning” i umiddelbar tilknytning til rubrikken vedrørende vagthavendes vurdering af den pågældende. (Rubrikken er udfyldt i ét tilfælde (AP. nr. 127))

Jeg beder politimesteren oplyse hvilken betydning denne rubrik har.

I øvrigt indeholder politimesterens blanket de samme oplysninger som blanket P152.

Jeg beder politimesteren oplyse hvorfor den blanket som anvendes af politiet i Aalborg, ikke indeholder ovennævnte (mange) obligatoriske rubrikker. Jeg beder desuden om Justitsministeriets bemærkninger til blanketten.

Som det vil fremgå af det følgende, umuliggør de manglende oplysninger i mange tilfælde en effektiv efterprøvelse.

Det fremgår af § 22, stk. 1, i detentionskundgørelsen at alle punkter i detentionsrapporten skal udfyldes. Jeg går ud fra at det også gælder når der anvendes lokale blanketter. I ingen af de 15 blanketter som jeg modtog, er der fuldt ud forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens §

22, stk. 1. Således er der f.eks. i 11 af de 15 tilfælde ikke sket udfyldning af rubrikken om foreløbig anbringelse (jf. herom pkt. 2.5), og i ingen tilfælde er rubrikken vedrørende udlevering af Rigspolitechefens pjece ”Hvor går du hen, når du går ud?” udfyldt.

På baggrund af Folketingets Ombudsmands inspektioner af politikredsene detentioner har Rigspolitechefen i brev af 15. januar 2003 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre indskærpet vigtigheden af at bestemmelserne i kundgørelsen følges, herunder at samtlige punkter anført i detentionskundgørelsen udfyldes. De rapporter som jeg har modtaget, ligger umiddelbart efter udsendelsen af denne indskærpelse som jeg går ud fra er videreformidlet til de relevante medarbejdere i umiddelbar forlængelse af modtagelsen heraf.

Det er beklageligt at der i intet tilfælde er forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 22, stk. 1, og det på trods af Rigspolitechefens indskærpelse umiddelbart forud herfor.

Jeg henstiller til politimesteren (på ny) at indskærpe notatpligten efter kundgørelsens § 22, stk. 1, over for de relevante medarbejdere. Jeg beder om underretning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

I det følgende identificeres anbringelserne ved AP. nr.

Der har i flere tilfælde været tale om mere end én detentionsanbringelse i løbet af den samme dag. 5 anbringelser den 18. januar 2003 skete stort set inden for samme tidsrum. Flere af de øvrige anbringelser overlappede tidsmæssigt hinanden.

Det er i alle tilfælde på nær ét (AP. nr. 109/03) angivet hvilket detentionslokale den tilbageholdte blev indsat i.

Af Politiets Statistik for 2002 (www.politi.dk) fremgår det at der dette år var 1.023 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Aalborg politikreds (mens 991 spirituspåvirkede personer blev bragt til forsorgshjem eller lignende, 5 blev indbragt til sygehuset og 4

bragt til hjemmet). I sagen vedrørende min inspektion af detentionen i Holbæk har jeg fået oplyst at de anførte statistiktal i statistikken for 2002 er forkerte for en række af politikredsene.

Jeg beder politimesteren om at meddele mig hvis der er fejl i de nævnte tal for så vidt angår Aalborg politikreds.

I Rigspolicefens følgebrev af 28. juni 2001 til kundgørelsen er det anført at politiet i stigende omfang skal bringe berusede hjem hvis der er sikkerhed for at der i hjemmet er tilstedeværende voksne personer som på forsvarlig måde kan tage sig af pågældende, og hvis politiet ud fra et ressourcensynspunkt har mulighed for at benytte sig af denne fremgangsmåde. Det er endvidere bl.a. anført at politikredsene mere generelt bør undersøge om der i kredsen findes forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede personer.

I forhold til statistikken for 2001 er der sket et mindre fald i antallet af spirituspåvirkede personer der er bragt til hjemmet fra 6 i 2001 til 4 i 2002 (hvis dette tal er korrekt).

Jeg går ud fra at politiet er opmærksom på det der er angivet i Rigspolicefens følgebrev af 28. juni 2001, om at politiet under de angivne forudsætninger i stigende omfang skal bringe berusede hjem.

Jeg har noteret mig at 991 personer ifølge statistikken blev bragt til forsorgshjem eller lignende som jeg således må forstå findes i kredsen. Jeg anmoder politimesteren om at oplyse hvilke forsorgshjem eller lignende der anvendes af politikredsen.

2.1. Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter kundgørelsens § 1, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for de pågældende selv eller andre eller den offentlige or-

den eller sikkerhed (berusede personer). Politiet skal efter stk. 2 tage stilling til om de pågældende skal tilbageholdes, f.eks. med henblik på indsættelse i detentionen (stk. 2, nr. 4). Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis mindre indgribende foranstaltninger (overgivelse til andre, f.eks. hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende, jf. nr. 1-3) ikke findes tilstrækkelige til at afværge faren.

Personer der er tilbageholdt af politiet af andre grunde, må som udgangspunkt ikke anbringes i detentionen, jf. § 2, stk. 2. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke-berusede personer, finder kundgørelsen ikke anvendelse.

Det er i alle 15 tilfælde angivet ved afkrydsning at den tilbageholdte var påvirket af alkohol i middel eller svær grad. I 2 tilfælde er der sket afkrydsning ud for såvel middel grad som svær grad (AP. nr. 30 og 114).

I 2 tilfælde er det angivet på blanketten at den pågældende (tillige) var påvirket af andre berusende og/eller bedøvende midler (medicin/narkotika).

I 11 af de 15 tilfælde har lægen i erklæringen oplyst at den pågældende var beruset, i 6 tilfælde i en nærmere angiven grad.

Jeg har ikke grundlag for en nærmere efterprøvelse af om betingelserne i kundgørelsens § 1, herunder stk. 3, hvorefter detentionsanbringelse kun kan ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige til at afværge faren som angivet i stk. 1, har været opfyldt i de enkelte tilfælde. Jeg går ud fra at betingelserne har været opfyldt i alle tilfælde.

Jeg lægger herefter til grund at alle anbringelserne har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 1.

Det fremgår af kundgørelsens § 1, stk. 4, at tilbageholdelse efter stk. 2, nr. 1-4, skal fremgå af detentionsrapporten, jf. kundgørelsens bilag 1. Efter disse bestemmelser skal det afkrydses om der er sket overgivelse til andre (nr. 1), indbringelse til hospital (nr. 2), indbringelse til forsorgshjem eller lignende (nr. 3) eller indsættelse i detentionen (nr. 4).

Den blanket som politimesteren i Aalborg anvender, indeholder som anført rubrikker til angivelse af om den tilbageholdte er indsat i detention, overgivet til skadestuen eller ”andet”.

Jeg anmoder om at få oplyst hvorvidt Politimesteren i Aalborg også anvender den foreliggende rapport for personer der ikke indsættes i detentionen, men overgives til andre (nr. 1), indbringes til hospital (nr. 2), eller indbringes til forsorgshjem eller lignende (nr. 3), og om det i givet fald i det konkrete tilfælde præciseres hvad ”andet” dækker over.

Jeg har nedenfor beskrevet min undersøgelse af overholdelsen af reglerne om lægeundersøgelse, indbringelse og visitation i de 15 tilfælde på en (forholdsvis) minutøs måde, og jeg har stillet nogle spørgsmål. Jeg er opmærksom på at der er risiko for at rapporten bliver tilegnelsesmæssigt vanskeligere, jo mere detaljeret undersøgelsen bliver beskrevet. Denne fremgangsmåde har imidlertid været nødvendigt fordi mængden af de (i øvrigt obligatoriske) oplysninger i de 15 detentionsrapporter varierer vedrørende disse punkter, således som jeg allerede har været inde på i det indledende afsnit ovenfor.

Notaterne om tilsynet med de detentionsanbragte er i modsætning hertil mere ensartede. Jeg har derfor ment at kunne begrænse min beskrivelse af undersøgelsen på dette punkt til at angå de fejl som går igen i alle eller næsten alle tilfælde, uden at jeg dog har kunnet gennemføre dette fuldt ud.

2.2. Lægeundersøgelse

Efter kundgørelsens § 12 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse. Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen ske inden ”endelig” anbringelse i detentionen. Indtil den tilbageholdte er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig (og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende), jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Lægetilsyn skal efter § 14 foretages enten ved tilkald af læge, ved undersøgelse på skadestue eller ved tilkald af vagtlæge, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt.

Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. § 14, stk. 3. Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P153 (bilag 2 til kundgørelsen) som er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening og Rigspolitichefen, jf. samme bestemmelses 2. pkt. og Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 (pkt. 3, 2. afsnit).

I 13 tilfælde fremgår det af rapporten at der var lægetilsyn, og navnet på lægen samt tidspunktet for undersøgelsen fremgår. Der er vedlagt lægeerklæring udfærdiget på blanket P 153 (bilag 2 til detentionskundgørelsen) i alle disse tilfælde. I 2 tilfælde fremgår det af rapporten at den tilbageholdte blev undersøgt på henholdsvis Farsø og Aalborg Sygehus (rapporterne med AP. nr. 29 og 141). Rapporterne vedrørende disse tilfælde er ikke vedlagt skadeprotokol eller lignende fra sygehuset. I det ene tilfælde (rapporten med AP. nr. 29) fremgår det af rubrikken vedrørende vagthavendes vurdering af skader/spor at den pågældende var ”blodig i hovedet – behandlet på Farsø Sygehus”. Jeg går ud fra at den pågældende blev kørt til skadestuen forud for indbringelsen til politistationen. Den anden sag er omtalt særskilt nedenfor.

Efter kundgørelsens § 14, stk. 2, skal lægeundersøgelsen belyse om den tilbageholdte er i en tilstand der taler mod anbringelse i detentionen.

Jeg må umiddelbart lægge til grund at den pågældende i sagen med AP. nr. 29 ikke blev undersøgt på skadestuen med henblik på anbringelse i detentionen, jf. kundgørelsens § 14, stk. 2, men alene med henblik på eventuel behandling af den skade som vedkommende havde pådraget sig i hovedet. På den baggrund kan der stilles spørgsmål om hvorvidt anbringelsen af den pågældende – endeligt – i detentionen har været i overensstemmelse med kundgørelsens regler.

Dette spørgsmål rejste jeg også i min rapport af 26. marts 2003 om inspektion af detentionen i Helsingør. Her omtalte jeg en tilsvarende sag hvor den tilbageholdte forud for indbringelsen blev behandlet på skadestuen. I rapporten bad jeg Politimesteren i Helsingør og Justitsministeriet om en udtalelse. Jeg har endnu ikke modtaget disse udtalelser. Når jeg har modtaget udtalelserne, vender jeg tilbage til spørgsmålet.

I det andet tilfælde (rapporten med AP. nr. 141) fremgår det af rubrikkerne vedrørende lægetilsyn at den pågældende blev ”lægeundersøgt på ASS” (jeg går ud fra at forkortelsen refererer til skadestuen på Aalborg Sygehus). Rapporten med AP. nr. 30 omhandler samme tilbageholdte og vedrører indbringelse af den pågældende nogle timer tidligere samme dag. Heri er bl.a. anført i rubrikken til lægens bemærkninger: ”Detentionsanbringelse kan ikke anbefales”. Det fremgår af såvel rapporten som lægeerklæringen at den pågældende blev overført til Aalborg Sygehus (skadestuen). Dette skete ifølge rapporten kl. 21.10. Af rapporten med AP. nr. 141 fremgår det at den pågældende blev tilbageholdt på ”ASS” kl. 21.50 og kort efter indsat i detentionen. Der er ikke i rapporten gjort notat om resultatet af undersøgelsen på sygehuset.

Jeg anmoder politimesteren om en udtalelse vedrørende (gen)anbringelsen i detentionen ifølge rapporten med AP. nr. 141. Jeg anmoder i den forbindelse politimesteren om at oplyse resultatet af skadestuens undersøgelse og vedlægge eventuelle notater/skadestuerapport herom.

Som det fremgår af detentionskundgørelsens § 14, stk. 3, 2. pkt., og Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 (pkt. 3, 2. afsnit), er der pligt til at anvende blanket P153 såfremt lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger. Der er imidlertid intet til hinder for at lægen også afgiver (skriftlige) bemærkninger i detentionsrapporten.

I 2 tilfælde er der gjort notat i feltet ”lægens bemærkninger”. Det ene tilfælde er det ovenfor nævnte hvor den tilbageholdtes tilstand angives, og hvor det fremgår at detentionsanbringelse ikke kan anbefales (AP. nr. 30). I det andet tilfælde er der skrevet ”kr. 152,00” i feltet. Jeg går ud fra at dette er en fejl. Beløbet fremgår da også af rubrikken til angivelse af ”anholdtes effekter”.

Det er min opfattelse at der skal gøres notat i rubrikken om lægens bemærkninger i detentionsrapporten selv om de fremgår af erklæringen. Det gælder efter min opfattelse også selv om lægen ikke har haft nogen bemærkninger, idet det så må angives, f.eks. med et minus eller en bemærkning om at der intet er at bemærke. Det er derfor efter min opfattelse beklageligt at rubrikken reelt kun er udfyldt i ét tilfælde.

Min undersøgelse angår i det følgende kun de 13 tilfælde hvor der er vedlagt lægeerklæringer.

Lægeundersøgelsen fandt i alle tilfælde sted på politistationen. (I de 2 sidste tilfælde fremgår det (som nævnt) at de pågældende blev behandlet på henholdsvis Farsø og Aalborg Sygehus).

Tilsynet er sket ved fem forskellige læger.

I alle 13 tilfælde er alle relevante afsnit i lægeerklæringen så vidt ses udførligt udfyldt. Jeg bemærker at jeg ikke er i stand til at vurdere hvilke lægelige undersøgelser der har været nødvendige.

I 12 tilfælde er det angivet at den undersøgte tilstand ikke skønnedes behandlingskrævende. Dette er i 7 tilfælde angivet med et kryds og i 5 tilfælde med et ”ja”. I disse 5 tilfælde er der angivet et ”nej” i rubrik ”b. Undersøgte bør umiddelbart undersøges nærmere”.

I ét tilfælde har lægen sat kryds i rubrikken ”undersøgte bør umiddelbart undersøges nærmere”, og det er angivet i feltet til supplerende bemærkninger at den pågældende blev overflyttet til skadestue. Dette er det ovenfor nævnte tilfælde hvor lægen frarådede detentionsanbringelse (AP. nr. 30).

Ud over dette tilfælde er der kun i ét tilfælde angivet bemærkninger i feltet til supplerende bemærkninger (AP. nr. 25/03). Det er imidlertid ikke muligt for mig at læse det ene af ordene i lægens bemærkning ”Ikke grundlag for nogen ... for indeværende”

I 4 tilfælde er feltet ”fra politiet oplyses” udfyldt. I 2 af tilfældene fremstår bemærkningen dog som en uddybende oplysning i tilknytning til de øvrige oplysninger i lægeerklæringen.

I ingen tilfælde er feltet ”eventuel måling af BAK” udfyldt.

2.2.1. Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 6, 2. pkt.

Kun i 2 af de 13 rapporter med lægeerklæring er tidspunktet for lægetilkald anført. I 5 tilfælde er der sat en streg i feltet. Det er dog ikke klart for mig hvad denne streg betyder.

Det er beklageligt at tidspunktet for lægetilkald ikke er noteret i alle tilfælde.

Da tidspunktet for tilkald af læge ikke fremgår i 11 tilfælde, indgår de ikke i den følgende gennemgang.

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af læge. Dog er det i kundgørelsens § 6 anført at politiet under transporten til politistationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen, og at den vagthavende herefter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede – skal tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den tilbageholdte. Denne bestemmelse har til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende efter kundgørelsens § 6 (med henblik på at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte kan ske snarest muligt efter indbringelsen).

Tidspunktet for underretningen af vagthavende (under transporten, jf. kundgørelsens § 6) er ikke angivet i noget tilfælde, og der skal ifølge kundgørelsen heller ikke gøres notat herom.

Det er derfor ikke muligt at se hvor lang tid der gik fra underretningen af vagthavende til tilkaldet af læge. Det følgende tager derfor udgangspunkt i tidspunktet for indbringelsen.

I de 2 tilfælde hvor tidspunktet for tilkald af læge fremgår (AP. nr. 116 og 127), gik der henholdsvis 13 og 15 minutter fra indbringelsen af den pågældende til tilkaldet af lægen (og henholdsvis 23 og 24 minutter efter tilbageholdelsen). Lægetilkald skete således (først) efter indbringelsen som imidlertid i begge tilfælde fandt sted kort tid efter tilbageholdelsen.

Idet jeg henviser til bestemmelsen i kundgørelsens § 6, beder jeg politimesteren om at oplyse nærmere om praksis med hensyn til underretning af vagthavende under transporten til politistationen og tilkald af læge efter denne underretning.

Jeg kan til orientering oplyse at jeg tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner har udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen, ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse hvor der ikke var en bestemmelse som den nugældende kundgørelses § 6 der som allerede nævnt har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald.

2.2.2. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til tilkald

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske undersøgelse ved læge. Men som nævnt under pkt. 2.2.1. har kundgørelsens § 6 om tilkald af læge til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er, som også nævnt under pkt. 2.2.1., at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

I de 2 tilfælde hvor tidspunktet for tilkald af lægen fremgår, skete lægetilsynet henholdsvis 22 og 35 minutter efter tilkaldet. (I de øvrige 11 tilfælde er det på grund af det manglende notat om tidspunktet for lægetilkald ikke muligt at se hvor lang tid der gik mellem tilkald og tilsyn).

2.2.3. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til indbringelse til politistationen

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen, efter min umiddelbare opfattelse ikke er snarest muligt. I forbindelse med mine inspektioner af detentionerne i Aabenraa og Ringsted udtalte jeg som min endelige opfattelse at lægetilsyn som finder sted mere end en time efter indbringelsen, ikke er snarest muligt efter indbringelsen (mine opfølgingsrapporter af 13. marts 2002). Selvom min endelige udtalelse herom er afgivet efter ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse, er den udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse idet disse inspektioner og dermed de sager der blev gennemgået i forbindelse hermed, lå forud for den nye kundgørelse. I denne kundgørelse var der, som nævnt under pkt. 2.2.1., ikke en bestemmelse som den nugældende kundgørelses § 6 der har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald (og dermed lægetilsyn).

Af de 13 tilfælde hvor der er vedlagt lægeerklæring, er der kun angivet tidspunkt for indbringelse til politistationen i 6 tilfælde (herunder de 2 tilfælde hvor tidspunktet for tilkald af læge er anført). I disse 6 tilfælde skete lægetilsynet henholdsvis 15, 20, 25, 35, 45 og 50 minutter efter indbringelsen.

I 7 tilfælde er tidspunktet for indbringelse til politistationen som nævnt ikke anført (AP. nr. 25/03, 104, 106, 107, 108, 111 og 114). I disse 7 tilfælde skete lægetilsynet (i nævnte rækkefølge) henholdsvis 50, 65, 25, 35, 45, 55 og 85 minutter efter tilbageholdelsen. Uden tidspunktet for indbringelse er det ikke muligt at efterprøve om der gik mere end en time fra indbringelsen til lægetilsynet i det tilfælde hvor der gik 85 minutter fra tilbageholdelsen til lægetilsynet (AP. nr. 114).

På baggrund af det ovenstående er det dog mit indtryk at der generelt ikke er problemer med at foranstalte tilstrækkeligt hurtigt lægetilsyn.

For at opfylde forudsætningen om at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen, jf. pkt. 2.2.2., bør politiet efter min opfattelse søge at indgå generelle aftaler med læger der sikrer et effektivt tilsyn med de detentionsanbragte. Hvis politiet har problemer med at skabe et sådant effektivt tilsyn, følger det af Rigspolitechefens følgeskrivelse til kundgørelsen at politiet skal rette henvendelse til Rigspolitechefens Administrationsafdeling der herefter vil være behjælpelig med at forsøge at løse problemet. Men det er naturligvis (aftale)lægens ansvar i konkrete tilfælde at foretage en eventuel prioritering mellem flere presserende arbejdsopgaver, herunder tilsyn med detentionsanbragte, og denne prioritering vil kunne medføre at der går mere end en time før der foretages tilsyn med detentionsanbragte.

Det fremgår ikke om Politimesteren i Aalborg har indgået en aftale med læger om lægetilsyn med detentionsanbragte i denne politikreds.

Jeg beder politimesteren om at oplyse om den ordning/de aftaler med læger som politikredsen har med hensyn til lægetilsyn, og herunder oplyse om ordningen fungerer tilfredsstillende.

2.3. Oplysninger fra kriminalregistret

Efter kundgørelsens § 13, stk. 2, skal den vagthavende inden der foretages visitation (og foreløbig anbringelse i detentionen), indhente oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. § 19. Oplysningerne skal udprintes og opbevares sammen med detentionsrapporten i overensstemmelse med reglerne i § 22, stk. 3 (i minimum 2 år).

Som nævnt findes der ikke i rapporten en rubrik til angivelse af om der er indhentet oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret. I 6 ud af de 15 tilfælde er detentionsrapporten vedlagt en udskrift fra kriminalregistret. Et af de tilfælde hvor udskrift ikke er vedlagt, er sagen med AP. nr. 141 der vedrører (gen)indsættelse i detentionen efter at den pågældende på baggrund af lægens bemærkninger ved indbringelsen tidligere samme dag var kørt til sygehuset. Ved denne indbringelse (AP. nr. 30) blev der indhentet oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret.

Om den manglende rubrik i rapporten henviser jeg til det ovenfor under pkt. 2 anførte hvor jeg bad politimesteren om en udtalelse.

Det er beklageligt at udskrift fra kriminalregistret kun er vedlagt detentionsrapporten i knap halvdelen af tilfældene, jf. kundgørelsens §§ 22 og 13, stk. 2. Jeg går ud fra at politimesteren i forbindelse med indskærpelse af notatpligten, jf. min henstilling ovenfor under pkt. 2, tillige vil indskærpe pligten til at vedlægge udskrift fra kriminalregistret.

For så vidt angår sagen med AP. nr. 141 havde det efter min opfattelse været rigtigst med henblik på opfyldelse af kravet i kundgørelsens § 22, stk. 3, om opbevaring af udskriften fra kriminalregistret sammen med detentionsrapporten, hvis kopi af udskriften havde været vedlagt denne rapport, eller der heri var henvist til den tidligere rapport samme dag.

Idet jeg går ud fra at den manglende vedlæggelse af udskrifterne i de øvrige 8 af de 15 tilfælde ikke er udtryk for at der ikke er indhentet oplysninger i kriminalregistret i disse sager, men at der i alle tilfælde – således også i de konkrete tilfælde – er indhentet sådanne oplysninger i overensstemmelse med kundgørelsens § 13, stk. 2, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

2.4. Fremstilling og visitation mv.

Efter kundgørelsens § 8 skal den tilbageholdte ved ankomsten til politistationen straks fremstilles for den vagthavende der indfører den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten og i POLSAS. Som nævnt skal alle punkter i detentionsrapporten udfyldes, jf. kundgørelsens § 22, stk. 1.

2.4.1. Fremstilling

Som nævnt ovenfor i beskrivelsen af den detentionsrapport som Politimesteren i Aalborg anvender, findes der ikke i rapporten et felt til angivelse af tidspunktet for fremstilling for vagthavende. Navnet på den modtagende vagthavende er dog anført i alle tilfælde på nær ét (AP. nr. 30).

Jeg går ud fra at den tilbageholdte i alle tilfælde blev fremstillet for vagthavende.

I 14 tilfælde er tilbageholdelsestidspunktet angivet. I 8 tilfælde er indbringelsestidspunktet angivet. I ét tilfælde er der sat en streg i feltet (AP. nr. 108). Det er uklart for mig hvad denne streg betyder. Da den detentionsanbragte blev tilbageholdt andetsteds i byen, kan der ikke være tale om et gentagelsestegn (idet tilbageholdelse og indbringelse da skulle være sket samtidig).

Kun i 7 tilfælde er begge tidspunkter angivet.

Dette er beklageligt. Som anført går jeg ud fra at politimesteren vil indskærpe notatpligten.

Da fremstillingstidspunktet ikke fremgår af rapporterne, er det ikke muligt at efterprøve om fremstilling er sket straks efter ankomsten til politistationen.

På grund af de meget sparsomme oplysninger i detentionsrapporterne er det kun muligt at udlede noget om det tidsmæssige forløb forud for lægeundersøgelsen i 4 tilfælde (AP. nr. 25/03, 114, 141 og 143).

I 2 af disse 4 tilfælde fremgår det at den foreløbige anbringelse skete henholdsvis 4 og 5 minutter efter indbringelsen (AP. nr. 141 og 143). Rapporten med AP. nr. 141 omtales nedenfor i afsnittet om tilsyn. I de 2 resterende tilfælde (AP. nr. 25/03 og 114) skete den foreløbige anbringelse henholdsvis 40 og 60 minutter efter tilbageholdelsen (indbringelsestidspunktet fremgår ikke i disse tilfælde).

2.4.2. Visitation mv.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden den foreløbige anbringelse i detentionen, og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget, ske visitation af den tilbageholdte.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 3, skal den tilbageholdte ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Samtlige lommer skal tømmes, og vran-gen skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke to polititjenestemænd til undersøgelse af den tilbageholdte.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation alene foretages af personer af samme køn som den tilbageholdte, jf. § 13, stk. 4. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 3. Den tilbageholdte skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. § 19, indtil visitation, som beskrevet i 1. pkt., har fundet sted.

Efter bestemmelsen i § 13, stk. 5, skal effekter der fratages en tilbageholdt, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre tilbageholdte. Penge og værdigenstande samt navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten.

I detentionsrapporten er der rubrikker til afkrydsning af efter hvilken bestemmelse der er sket visitation (§ 13, stk. 3 eller 4). Der er endvidere felter til angivelse af hvem visitationen er foretaget af, og til angivelse af eventuelle fratagne effekter. Der er derimod ikke felter til angivelse af dato og tidspunkt for visitationen. Det er der-

for ikke muligt at efterprøve om visitationen fandt sted før den foreløbige anbringelse og før lægeundersøgelsen som foreskrevet i kundgørelsens § 13, stk. 1.

Kun i 3 af de 15 tilfælde er det angivet efter hvilken bestemmelse visitationen fandt sted. Der er i alle 3 tilfælde sat kryds ved § 13, stk. 3.

Kun i 7 tilfælde fremgår det hvem der foretog visitationen.

I 7 tilfælde (AP. nr. 29, 30, 103, 106, 107, 109/03 og 143) fremgår det hverken efter hvilken bestemmelse visitationen fandt sted, eller hvem der foretog visitationen. I 5 af disse tilfælde fremgår det dog at den tilbageholdte blev frataget effekter, jf. herom nedenfor, og der skete således også visitation i disse tilfælde. I yderligere et tilfælde (AP. nr. 109/03) hvor der ikke er notat om fratagne effekter, har den tilbageholdte kvitteret for udlevering af effekter, og jeg udleder heraf at der skete visitation. I det sidste tilfælde kan det ikke udledes noget sted i rapporten om visitation overhovedet fandt sted (AP. nr. 29).

Det er beklageligt at felterne om hvem der foretog visitationen, og efter hvilken bestemmelse det skete, kun er udfyldt i så få rapporter som det er tilfældet, jf. kundgørelsens § 22, stk. 1.

I 10 tilfælde er der notat om at den tilbageholdte er frataget effekter. I ét tilfælde er der anført et minus i rubrikken, mens det i 4 tilfælde ikke er noteret om den tilbageholdte er frataget noget.

Efter min opfattelse er det – hvis der ikke er noget at fratage den pågældende – hensigtsmæssigt at angive at der ikke er fundet effekter at fratage, selv om der alene efter kundgørelsen (og blanketten) er pligt til at gøre notat om det der er frataget, og selv om dette for så vidt al-

lerede følger af oplysningen om at der er sket visitation. Rigspolitichefen har i den tidligere nævnte rundskrivelse af 15. januar 2003 erklæret sig enig i at det bør noteres i detentionsrapporten såfremt den tilbageholdte ikke er frataget effekter, og har oplyst at dette vil blive medtaget ved en kommende revision af kundgørelsen og detentionsrapporten.

Det ene af de 4 tilfælde hvor rubrikken ”anholdtes effekter” ikke er udfyldt, er AP. nr. 109/03. I denne sag kvitterede den tilbageholdte som nævnt ovenfor for udlevering af effekter, og det fremgår således at der blev frataget effekter. Jeg går ud fra at der var tale om andre effekter end værdigenstande idet der ikke efter kundgørelsens § 13, stk. 5, er pligt til at notere fratagelsen af sådanne.

Et af de andre tilfælde drejer sig om AP. nr. 141 som vedrører samme tilbageholdte som AP. nr. 30 idet der blev oprettet ny rapport da den pågældende efter undersøgelse på skadestuen blev detentionsanbragt på ny. Af denne rapport fremgår det at den pågældende ved første indbringelse blev frataget penge, og jeg lægger til grund at der ikke var noget at fratage da den pågældende blev tilbageholdt og visiteret på ny efter undersøgelsen på skadestuen. I yderligere et tilfælde (AP. nr. 29) er det i feltet til eventuelle bemærkninger hvis den indsatte ikke ønsker at kvittere, anført at han blev overført til Løgstør Politi. Jeg går ud fra at det anførte sigter til den pågældendes sag og ikke til eventuelle effekter, og jeg går på denne baggrund ud fra at der heller ikke i dette tilfælde blev frataget effekter. I det sidste tilfælde kan det ikke udledes noget sted i rapporten om der blev frataget effekter (AP.nr. 127). Jeg går ud fra at der ikke blev frataget effekter.

Af kundgørelsens § 13, stk. 5, fremgår det at navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten.

Som nævnt fremgår det i 7 tilfælde hvem der forestod visitationen. Heraf fremgår det i 5 tilfælde at visitationen blev foretaget af to polititjenestemænd (uden at det dog er muligt for mig i alle tilfælde at læse navnene). I ét tilfælde medvirkede kun én polititjenestemand. Polititjenestemændene er i flere tilfælde kun angivet ved efternavn.

I ét tilfælde (AP. nr. 127) er polititjenestemanden kun angivet med tallene ”04413”. Jeg går ud fra at dette tal refererer til den pågældende polititjenestemands tjenestenummer.

Til orientering for Politimesteren i Aalborg kan jeg oplyse at jeg i sagen vedrørende min inspektion den 24. oktober 2001 af detentionen i Slagelse har taget til efterretning at det – uanset at det i kundgørelsens § 13, stk. 5, er anført at ”navnene” på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten – er tilstrækkeligt at anvende initialer, forudsat at det er muligt på en sikker måde, f.eks. via POLSAS, at identificere den polititjenestemand som har de pågældende initialer.

Jeg rejste i denne sag spørgsmålet om hvorvidt det er tilstrækkeligt at anvende fornavne. Justitsministeriet besvarede ikke (direkte) mit spørgsmål, men jeg udledte af Rigspolicefens udtalelse og gengivelsen heri af Politimesteren i Slagelses indskærpelse af at der skal anføres navn eller initialer, at det ikke er tilstrækkeligt at angive den pågældendes fornavn – heller ikke selv om der på det pågældende tidspunkt ikke er andre ansatte det pågældende sted med samme navn. Jeg bad i nævnte opfølgingsrapport Justitsministeriet om at meddele mig det hvis denne antagelse er forkert. Justitsministeriet er ikke kommet med bemærkninger i den anledning.

Da kundgørelsen foreskriver at navnene på de polititjenestemænd som har foretaget visitationen, skal angives, går jeg ud fra at det er tilstrækkeligt alene at anføre efternavne, forudsat at

det i det konkrete tilfælde udgør en sikker identifikation af den pågældende polititjenestemand. Jeg beder dog for en ordens skyld Justitsministeriet om udtrykkeligt at oplyse om denne antagelse er korrekt.

Jeg oplyste endvidere i opfølgingsrapporten om detentionen i Slagelse at jeg forstod ordningen vedrørende Københavns Politi hvor-efter der alene angives polititjenestemandens tjenestenummer, som en dispensation fra kravet om angivelse af navn.

På denne baggrund må jeg anse det for en fejl at der i ét tilfælde alene er angivet et tjenestenummer.

Efter kundgørelsens § 22, stk. 2, skal en tilbageholdt der er frataget effekter der skal udleveres til denne, anmodes om at kvittere herfor i detentionsrapporten. I den rapport som Politimesteren i Aalborg anvender, er der en rubrik til bemærkning såfremt den tilbageholdte ikke ønsker at kvittere.

I 8 af de 10 tilfælde hvor der er notat om at den tilbageholdte blev frataget effekter, har den pågældende kvitteret for udleveringen af disse effekter. I yderligere et tilfælde hvor rubrikken ”anholdtes effekter” ikke er udfyldt, har den tilbageholdte som tidligere nævnt kvitteret for udlevering af sine effekter (AP. nr. 109/03).

I det ene af de 2 tilfælde hvor der ikke er kvitteret, er det anført i feltet til bemærkninger at den pågældende ikke ønskede at kvittere for modtagelsen af penge.

I det andet tilfælde (AP. nr. 30) fremgår det at den tilbageholdte blev frataget 20 kr. Henover felterne til kvittering og bemærkninger

er det anført at den pågældende blev ”overført til Aalborg Sygehus – skadestue kl. 2110”. I den detentionsrapport der blev udfyldt da den pågældende efter undersøgelsen på skadestuen blev indbragt på ny (AP. nr. 141), er anført ”videregivet til Løgstør Politi” i rubriken til angivelse af bemærkninger hvis den tilbageholdte ikke ønsker at kvittere. Ligesom for sagen AP.nr. 29 der også har en sådan bemærkning om overførsel til Løgstør Politi, jf. omtalen af sagen ovenfor, går jeg ud fra at denne bemærkning sigter til den pågældendes sag og ikke til eventuelle effekter. Det fremgår således ikke af de to rapporter om den pågældende fik udleveret de penge som han blev frataget ved den første indbringelse.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse herom.

De resterende 3 tilfælde hvor der ikke er notat om at den tilbageholdte er frataget effekter, drejer sig om det netop nævnte tilfælde AP. nr. 141 hvor den pågældende blev tilbageholdt og visiteret på ny efter undersøgelsen på skadestuen, AP. nr. 29 og AP. nr. 127. Som tidligere nævnt, går jeg ud fra at der ikke er frataget effekter i disse 3 tilfælde, og i disse tilfælde og i det tilfælde hvor det med et minus udtrykkeligt er anført at der ikke er frataget effekter, har den tilbageholdte da heller ikke kvitteret for tilbagelevering heraf.

2.5. Tilsyn

Efter § 17, stk. 1, i kundgørelsen har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer.

Efter kundgørelsens § 18, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt

mindst en gang hver halve time. Er den detentionsanbragte tilset to gange ved fremmøde, og er der ikke påvist forhold ved anbragtes tilstand der nødvendiggør at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelsens stk. 2 ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af rigspolitiet til elektronisk overvågning. (Det fremgår af Rigspolitichefens følgebrev af 28. juni 2001 at rigspolitiet snarest ville undersøge politikredsenes lytte- og overvågningsudstyr). Selve detentionsanbringelsen udgør ikke et tilsyn.

Jeg går ud fra at Aalborg politi har udstyr der er godkendt af rigspolitiet, men for en ordens skyld beder jeg politimesteren om oplysning herom.

Også tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og mindst en gang hver halve time, jf. kundgørelsens § 18, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den detentionsanbragtes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde.

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. § 18, stk. 5. Det skal efter bestemmelsen tillige anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde (ved angivelse af F eller E, jf. angivelsen på detentionsrapporten ovenover tilsynsrubrikkerne).

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den tilbageholdte. Det er f.eks. tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, dvs. mens anbringelsen er foreløbig, jf. kundgørelsens § 12, stk. 2. Ved et skærpet tilsyn forstås efter § 19, stk. 1, et tilsyn der er mere, eller efter omstændighederne betydeligt mere, intensivt end det tilsyn der er fastsat ved § 18.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. § 19, stk. 2. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. § 19, stk. 3. (Det skal angives ved et S, jf. angivelsen på detentionsrapporten ovenover tilsynsrubrikkerne).

I detentionsrapporten er der en rubrik til angivelse af tidspunktet for indsættelse i detentionen. Der er hermed tilvejebragt det nødvendige retlige udgangspunkt for en effektiv kontrol med det efterfølgende tilsyn med den detentionsanbragte. Detentionsrapporten har forskellige felter til angivelse af henholdsvis den foreløbige og den endelige detentionsanbringelse.

Rubrikkerne om indsættelse i detentionen er imidlertid ikke udfyldt i alle tilfælde.

I 4 tilfælde mangler både tidspunktet for foreløbig og endelig anbringelse (AP. nr. 29, 30, 116 og 127). I ét af disse tilfælde (AP. nr. 30) er der sat et minus i feltet til angivelse af tidspunktet for endelig anbringelse. Den pågældende blev efter lægetilsynet overført til skadestuen, og der skete således ikke endelig anbringelse (før den pågældende som tidligere nævnt blev indbragt igen, og ny detentionsrapport blev udfyldt). I dette tilfælde mangler således kun tidspunktet for foreløbig anbringelse.

I rapporten med AP. nr. 29 blev den pågældende behandlet på Farsø Sygehus. Jeg går som tidligere nævnt ud fra at behandlingen skete inden indbringelsen til politistationen, og jeg går ud fra at der på denne baggrund ikke fandtes grundlag for tilkald af læge med henblik på lægeundersøgelse hvorfor der ikke skete foreløbig anbringelse. Her mangler således kun tidspunktet for endelig anbringelse.

Reelt mangler således angivelse af begge tidspunkter i 2 tilfælde (AP. nr. 116 og 127).

Foruden de netop nævnte tilfælde mangler tidspunktet for foreløbig anbringelse i 7 af de 15 rapporter (AP. nr. 103, 104, 106, 107, 108, 109/03 og 111). I 4 af disse tilfælde er der sat en streg i feltet (AP. nr. 103, 104, 106 og 109/03). Det er ikke klart for mig hvad disse streger betyder, men umiddelbart må jeg gå ud fra at de betyder at der ikke skete foreløbig anbringelse. Der er i disse 4 tilfælde gået henholdsvis 15 og 20 minutter fra indbringelsen (AP. nr. 103 og 109/03) og henholdsvis 25 og 65 minutter fra tilbageholdelsen (AP. nr. 106 og 104, indbringelsestidspunktet fremgår ikke) til lægetilsynet (og den endelige anbringelse) fandt sted. I de 2 sidstnævnte tilfælde var der tilsyn med den tilbageholdte henholdsvis 5 og 55 minutter før lægeundersøgelsen og den endelige anbringelse (og i det ene tilfælde igen 25 minutter før lægeundersøgelsen). Der må således nødvendigvis have været tale om foreløbig anbringelse forinden. I de 2 andre tilfælde kan der derimod være tale om at der ikke skete foreløbig anbringelse fordi lægetilsynet skete samtidig med anbringelsen.

Foruden i de ovenfor omtalte sager med AP. nr. 29, 30, 116 og 127 mangler tidspunktet for endelig anbringelse i 2 tilfælde (AP. nr. 114 og 141). I sagen med AP. nr. 141 som vedrører detentionsanbringelse af samme tilbageholdte som i rapporten med AP. nr. 30 efter at den pågældende var blevet undersøgt på sygehuset, er det noteret at den pågældende forud for indbringelsen blev lægeundersøgt på skadestuen. Jeg går ud fra at der på baggrund af denne lægeundersøgelse ikke skete foreløbig anbringelse da den pågældende blev indbragt til politistationen på ny, og at det der i rapporten er angivet som tidspunktet for foreløbig anbringelse, rettelig er tidspunktet for endelig anbringelse.

Tidspunktet for foreløbig anbringelse mangler således reelt i 10 tilfælde (AP.nr. 30, 116, 127, 103, 104, 106, 107, 108, 109/03 og 111), men dette kan som nævnt i nogle tilfælde muligvis skyldes at der ikke skete anbringelse i detentionen før der fandt lægeundersøgelse sted. Tidspunktet for endelig anbringelse mangler reelt i 4 tilfælde (AP.nr. 29, 116, 127 og 114).

Det er beklageligt at rubrikkerne om foreløbig og endelig anbringelse ikke er udfyldt i flere tilfælde, jf. kundgørelsens § 22. Disse rubrikker danner som nævnt – sammen med oplysninger om løsladelse (eller evt. udtagelse af detentionen) – grundlaget for en effektiv kontrol med tilsynet med den detentionsanbragte.

I de 9 tilfælde hvor tidspunktet for endelig anbringelse er angivet, er tidspunktet det samme som tidspunktet for lægetilsyn. Jeg lægger herefter til grund at der i de tilfælde hvor tidspunktet for endelig anbringelse ikke fremgår, og hvor der var lægeundersøgelse på politistationen, skete endelig anbringelse umiddelbart efter lægeundersøgelsen (AP. nr. 30 medregnes ikke idet der ikke skete endelig anbringelse efter lægeundersøgelsen).

I sagen med AP. nr. 29 hvor den pågældende forud for indbringelse til politistationen blev behandlet på Farsø Sygehus, går jeg ud fra at den pågældende blev endeligt anbragt kort tid efter indbringelsen til politistationen. I det andet tilfælde hvor der var tale om undersøgelse på sygehuset forud for (gen)indbringelsen til politistationen (AP. nr. 141), lægger jeg som nævnt ovenfor til grund at det angivne tidspunkt for den foreløbige anbringelse rettelig er tidspunktet for den endelige anbringelse.

I alle 15 tilfælde er tilsynsskemaet nederst i rapporten udfyldt.

Ved undersøgelse af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelsen i kundgørelsens § 18 er det hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i tidspunktet for den foreløbige anbringelse. Da dette tidspunkt som nævnt mangler i 10 tilfælde (AP. nr. 29 medregnes ikke), har jeg i disse tilfælde valgt at tage udgangspunkt i tidspunktet for indbringelse (idet den anvendte detentionsrapport mangler rubrikker til angivelse af tidspunkt for fremstilling for vagthavende og visitation). Da både tidspunktet for indbringelse og tidspunktet for foreløbig anbringelse mangler i 5 tilfælde, tages i disse tilfælde udgangspunkt i tidspunktet for tilbageholdelse.

I 12 tilfælde er det første tilsyn sket inden for en halv time fra henholdsvis den foreløbige anbringelse, indbringelsen eller tilbageholdelsen. I 2 tilfælde gik der 40 minutter fra henholdsvis tilbageholdelsen og indbringelsen til det første tilsyn. I begge tilfælde fragår der tid til fremstilling for vagthavende og visitation, og jeg lægger derfor til grund at første tilsyn er sket inden for en halv time fra anbringelsen i detentionen. I det sidste tilfælde gik der 35 minutter fra indbringelsen til det første tilsyn, men den pågældende var forinden (20 minutter efter indbringelsen) blevet lægeundersøgt (og dermed endeligt anbragt).

De efterfølgende tilsyn er sket med op til en halv times interval, i de fleste tilfælde præcis en halv times interval. I 2 tilfælde gik der dog en time mellem to tilsyn. Det drejer sig om AP. nr. 104 hvor tilsynene (bl.a.) skete kl. 8.00 og kl. 9.00, og AP. nr. 141 hvor tilsynene (bl.a.) skete kl. 23.00 og kl. 00.00.

Da der er tale om enkeltstående tilfælde, foretager jeg mig ikke noget i den anledning.

Med hensyn til vurderingen af sidste tilsyn i forhold til løsladelsen er jeg opmærksom på at der fra det tidspunkt hvor den tilbageholdte udtages af detentionen, og til vedkommende løslades, medgår tid til udlevering af eventuelle fratagne effekter og penge, til eventuelt toiletbesøg og til eventuel afhøring.

I 14 af de 15 tilfælde er der angivet et løsladelsestidspunkt i detentionsrapporten. I det sidste tilfælde (AP. nr. 30) hvor løsladelsestidspunktet ikke er angivet, fremgår det at den tilbageholdte blev kørt til skadestuen kl. 21.10. Idet den pågældende atter blev tilbageholdt efter behandling på skadestuen, og der således reelt ikke var tale om løsladelse, medregnes dette tilfælde ikke i det følgende.

Jeg bemærker generelt at det efter min opfattelse er hensigtsmæssigt at angive hvornår der er sket udtagelse af detentionen, f.eks. ved udtrykkeligt at anføre det ud for sidste tilsyn. Jeg henviser også i denne sammenhæng til Rigspolitechefens rundskrivelse af 15. januar 2003 hvor Rigspolitechefen har erklæret sig enig i at tidspunktet for udtagelse bør noteres, og har tilkendegivet at ville medtage dette ved en kommende revision af kundgørelsen.

I 7 tilfælde skete det sidste tilsyn inden for en halv time før løsladelsen. I de resterende 7 tilfælde gik der henholdsvis 55 minutter, 1 time, 1 time og 40 minutter, 1 time og 45 minutter, 2 timer og 40 minutter, 2 timer og 55 minutter samt 3 timer og 30 minutter fra det sidst noterede tilsyn til løsladelsen. De nævnte tilfælde er AP. nr. 111, 104, 103, 107, 106, 108 og 109/03 hvor anholdelsesårsag i alle tilfælde er angivet som enten beruselse eller overtrædelse af politivedtægten.

Det er efter min opfattelse beklageligt at der i 7 af de 14 tilfælde i den sidste del af anbringelsen enten ikke er ført tilsyn eller ikke er gjort notat om udførte tilsyn. Jeg beder politimesteren om en udtalelse herom.

I alle rapporter er der som nævnt gjort notat om tilsyn, og tidspunkterne for de enkelte tilsyn er angivet. I alle tilfælde på nær et er der anført initialer på den polititjenestemand der udførte tilsynet, gentagelsestegn eller en streg (som jeg i denne forbindelse går ud fra er lig med et gentagelsestegn).

Om anvendelsen af initialer henviser jeg til det under pkt. 2.4.2. anførte.

Som nævnt indledningsvist adskiller tilsynsskemaet i den detentionsrapport som anvendes af Aalborg politi, sig markant fra det tilsynsskema som findes i bilag 1 til kundgørelsen. Det er således ikke tilkendegivet i rapporten at det skal noteres om tilsynet skete elektronisk, ved personligt fremmøde eller

som skærpet tilsyn. Der er heller ikke en rubrik eller plads til at notere bemærkninger.

Da tilsynets form således generelt ikke noteres, er det ikke muligt at efterprøve om kundgørelsens §§ 18 og 19 er overholdt.

Jeg henviser til det jeg har anført i afsnit 2 om rapporternes manglende rubrikker.

Efter kundgørelsens § 18, stk. 6, kan der i politikredsene fastsættes lokale bestemmelser om tilsynets forløb. Sådanne bestemmelser må dog ikke være lempeligere end kundgørelsens regler.

Jeg anmoder politimesteren om at oplyse om der er fastsat sådanne lokale bestemmelser, og i givet fald sende mig en kopi heraf.

2.6. Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 20 skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

I 14 af de 15 rapporter er der som nævnt anført løsladelsestidspunkt. I den sidste sag (AP. nr. 30) beror det manglende tidspunkt som nævnt (formentlig) på at den pågældende blev kørt på skadestuen og efter undersøgelsen dér genindsat i detentionen og derfor ikke blev løsladt før det tidspunkt der er angivet i den nye detentionsrapport (AP. nr. 141).

Jeg har ikke modtaget udskrifter fra POLSAS, men jeg går ud fra at løsladelsestidspunktet i alle tilfælde (tillige) er angivet heri. I 11 tilfælde er der da også sat kryds i rubrikken ”opdateret POLSAS”.

2.7. Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 21, stk. 1, i kundgørelsen skal den tilbageholdte efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage til Justitsministeriet over detentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen, og om muligheden for alkoholafvænning og -behandling.

Vejledning skal ske ved udlevering af Rigspolitechefens pjece ”Hvor går du hen, når du går ud?” – som er udsendt i en ny revideret udgave i forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse – eller en lokalt udarbejdet pjece/blanket der indeholder de nævnte oplysninger.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholafvænning og -behandling.

Efter kundgørelsens § 21, stk. 2, skal det i detentionsrapporten anføres at pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1 ved udlevering af pjece/blanket. Den detentionsrapport som anvendes af Aalborg politi, indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af om pjecen er udleveret (ved afkrydsning af enten ja eller nej). Derimod indeholder rapporten ikke en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret pjecen til den tilbageholdte.

Som nævnt indledningsvist er rubrikken vedrørende udlevering af pjecen ikke udfyldt i nogen tilfælde. Det er derfor ikke muligt at efterprøve om der er sket vejledning efter § 21, stk. 1.

Det er beklageligt at der ikke i et eneste tilfælde er gjort notat om at pjecen er (forsøgt) udleveret til den tilbageholdte ved løsladelsen.

Som det fremgår under pkt. 1, blev det under inspektionen konstateret at pjecen findes i politistationens visitationslokale sammen med andre vejledninger, og det blev oplyst at vejledningen i reglen udleveres til de detentionsanbragte ved løsladelsen, dog ikke til ”gamle kendinger” fordi de smider den udenfor i gården. Jeg går derfor ud fra at pjecen i overensstemmelse hermed i de konkrete tilfælde er (forsøgt) udleveret til den tilbageholdte i forbindelse med løsladelsen.

3. Opfølgning

Jeg beder om at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet således at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Aalborg, Justitsministeriet, Folketingets Retsudvalg og Rigspolitichefen.

Lennart Frandsen
Inspektionschef